

Jkp Vodostan d.o.o. Ilijaš

126 Brigade 60,71380 Ilijaš, Tel/Fax : 400-740, Tel : 400-024
email:jkp.vodostan@gmail.com; Br.Rješ.:065-0-Reg-14-003778
ID:4200171710000 ; PDV ID:200171710000

IZVJEŠTAJ

O radu i poslovanju za period od 01.01.-31.12.2014 godine

Ilijaš, februar 2015 godine

SADRŽAJ

1. *IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2014 GODINU*
  - 1.1. *Opći podaci*
    - 1.1.1. *Istorijat Preduzeća*
  - 1.2. *Predmet poslovanja*
2. *RADNA JEDINICA ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE*
  - 2.1. *Vodozahvat*
  - 2.2. *Filter stanica*
  - 2.3. *Distribucija vode za piće*
3. *RADNA JEDINICA ZA IZGRADNJU I ODRŽAVANJE VODOVODNE I KANALIZACIONE MREŽE*
  - 3.1. *Vodovodna i kanalizaciona mreža*
  - 3.2. *Kontrola kvaliteta vode*
4. *STATISTIČKI PODACI ZA IZVJEŠTAJNI PERIOD OD 01.01.-31.12.2014 GODINE*
  - 4.1. *Vodovod*
  - 4.2. *Podaci o korisnicima, broju i strukturi priključaka*
  - 4.3. *Kanalizacija*
5. *PROBLEMI PRI OBAVLJANJU POSLOVA NA VODOVODU I KANALIZACIJI*
  - 5.1. *Fakturisanje usluga*
  - 5.2. *Dalje aktivnosti radi prevazilaženja problema u vodosnabdijevanju*
6. *RADNA JEDINICA ZAJEDNIČKIH POSLOVA*
7. *PLJACA*
8. *FINANSIJSKI PREGLED PRIHODA I RASHODA OSTVARENIH U IZVJEŠTAJNOJ 2014. GODINI SA UPOREDNIM PODACIMA ZA 2013. GODINU I INDEXIMA VRIJEDNOSTI*
9. *PREGLED PRIHODA I RASHODA OSTVARENIH ODRŽAVANJEM LOKALNIH VODOVODA SREDNJE, NIŠIĆI I CRNA RIJEKA, SA UPOREDNIM PODACIMA ZA 2013. GODINU I INDEXIMA VRIJEDNOSTI*
10. *OBJAŠNJENJE STRUKTURE OSTVARENOG GUBITKA*
  - 10.1. *Pojašnjenje rashoda od ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca*

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo izvještaj o radu i izvještaj o finansijskom poslovanju za period od 01.01.-31.12.2014 godine.

1. IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2014 GODINU

1.1. Opći podaci

Naziv preduzeća	JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš
Adresa:	126 Ilijaške brigade br.60 71380 Ilijaš
Identifikacioni broj	4200171710000
PDV broj	200171710000
Telefon/fax	033/400-024; 033/400-740
Šifra djelatnosti	KD BiH 36.00 SKD 41.000
email	jkp.vodostan@gmail.com

1.1.1. Istorijat poslovanja

Javno komunalno preduzeće "Vodostan" d.o.o Ilijaš je pravni sljednik JKP "Vodostan" Ilijaš, registrovanog Rješenjem Osnovnog suda udruženog rada Sarajevo broj: U/I -436/90 od 18.04.1990 godine, Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: UF/I -1513/97 od 20.08.1997 godine, rješenjem broj: UF/I -655/99 od 01.04.1999 i Rješenjem broj: UF7I 4340/00 od 05.09.2000 godine i ima svojstvo pravnog lica sa pravnom i poslovnom sposobnošću.

Na osnovu Odluke o usklađivanju statusa Javnog komunalnog preduzeća "Vodostan" Ilijaš sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji Bosni i Hercegovini broj: 01-I -02-3106-4 /05 od 27.10.2005 godine, Rješenjem o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudski registar broj: UF/I-2608/05 od 02.06.2006 godine Općinskog suda u Sarajevu, preduzeće prilagođava status i mijenja naziv u JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš.

1.2. Predmet poslovanja

JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš obavlja djelatnosti predviđene Statutom, a koje su registrovane kod Općinskog suda u Sarajevu.

Osnovne djelatnosti JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš su:

- 01.13 Uzgoj povrća, dinja, lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća
- 01.30 Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja
- 36.00 Sakupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom
- 37.00 Uklanjanje otpadnih voda
- 38.11 Obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada
- 39.00 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale usluge upravljanja otpadom
- 41.20 Gradnja stambenih i nestambenih zgrada
- 42.11 Gradnja cesta i autocesta
- 42.21 Gradnja cjevovoda za tekućine i plinove

- 42.22 Gradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije
- 42.91 Gradnja hidrograđevinskih objekata
- 42.99 Gradnja ostalih građevina niskogradnje , d.n.
- 43.11 Uklanjanje građevina
- 43.12 Pripremni radovi na gradilištu
- 43.21 Elektroinstalacijski radovi
- 43.22 Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju
- 43.29 Ostali građevinski instalacijski radovi
- 43.99 Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d.n.
- 45.20 Održavanje i popravak motornih vozila
- 47.81 Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama
- 47.82 Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama
- 47.89 Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama
- 71.11 Arhitektonske djelatnosti
- 71.12 Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje
- 71.20 Tehničko ispitivanje i analiza
- 81.29 Ostale djelatnosti čišćenja

U izvještajnom periodu od 01.01. do 31.1.2014 godine, od navedenih aktivnosti Preduzeće je obavljalo poslove sakupljanja, prečišćavanja i distribucije vode, analize vode, uklanjanje otpadnih voda, priključci, održavanje i rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže i prateće djelatnosti.

JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš organizovano je u radne jedinice i to:

1. Radna jedinica za proizvodnju i distribuciju vode
2. Radna jedinica za izgradnju i održavanje vodovodne i kanalizacione mreže
3. Radna jedinica zajedničkih poslova

2. RADNA JEDINICA ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE

2.2. Vodozahvat

Vodosnabdjevanje grada Ilijaša vrši se sa rijeke Misoče koja ima otvoreni tj. tirolski tip vodozahvata. Voda se zahvata pumpnim postrojenjima i transportuje na objekat za tretman (kondicioniranje) vode koji se nalazi na Karašnici .Od izvorišta do vodozahvata dužina vodotoka je cca 30 km i obuhvata slivno područje površine 113 m².

"Elaboratom zaštitnih mjera i određivanjem zona sanitarne zaštite vodozahvata Misoča –Ilijaš" precizno su definisane mjere zaštite i određene operativne radnje koje preduzeće redovno provodi.

Radne aktivnosti vezane za vodozahvat su izražene uglavnom u slijedećem:

- Redovnim periodično obilaženje vodozahvata, a posebno užih vodozaštitnih zona u cilju preventivnog djelovanja, a u skladu sa "Elaboratom o mjerama zaštite."
- Redovno čišćenje pjeskolova i usisne korpe
- Povremeno plansko obilaženje kompletnog slivnog područja

- Brzo i efikasno djelovanje po potrebi kod otklanjanja i sanacije incidentnih situacija koje bi mogle negativno djelovati na kvalitet vode

Pored redovnih aktivnosti vezanih za vodozahvat i korito rijeke Misoče u 2014 godini urađeno je slijedeće:

- Nastavljena su posmatranja aktivnih izvora uz vodotok rijeke Misoče
- Ponovno izgrađen novi most na vodozahvatu odnešen u poplavama u maju 2014 godine
- Izmjenjena betonska cijev cca 30 metara za odmuljivanje bazena oštećena u poplavi
- Sanacija i zatrpavanje dovodnog cjevovoda ogoljenog u poplavi
- Čišćenje korita ispod vodozahvata na dužini cca 100 metara
- Pravljenje novih rostova jer je stare odnijela nabujala rijeka

Izgradnja novog mosta, sanacija cjevovoda i dr. radovi na saniranju posljedica poplava u maju 2014 godine Preduzeće su koštali cca 20.000,00 KM.

Potisnim cjevovodom Ø 400 sirova voda od vodozahvata se transportuje preko crpne stanice do filter stanice.

Redovne radne aktivnosti se manifestuju kroz redovne kontrole vodovodne linije (potisa) i pumpnih postrojenja i to:

- Redovna kontrola cjevovoda, šahtova i zračnih ventila
- Periodično ispiranje i odmuljivanje potisnog cjevovoda
- Sanacija ukradenih i oštećenih poklopaca na šahtovima

2.2. Filter stanica

Drenažnim sistemom izgrađenim neposredno iznad vodozahvata kao i regulacijom korita rijeke Misoča na dužini od cca 2 km i sistem kaskada, obezbijeđen je predtretman vode. Zahvaljujući tome tehnološki proces tretmana i kondicioniranja vode započinje i prije zahvatanja iste. Na taj način su smanjeni troškovi obrade vode i stabilniji kvalitet tretmana vode.

Obradena voda se poslije dezinfekcije usmjerava u sabirne rezervoare i dalje u distributivnu vodovodnu mrežu. Proces obrade vode je kontinuirano vođen od strane kvalifikovanog radnog osoblja.

Vremenske (metereološke) prilike bitno utiču na vođenje tretmana vode (kiša, suša, niske temperature, lišće i sl.) Objekat Filter stanice je u tehničko- tehnološkom smislu u poziciji da kvalitetno i pouzdano može realizovati tehnološke zahtjeve obrade vode što je dokazano dugi niz godina.

U 2014 godini na Filter stanici urađeno je slijedeće:

- generalno pranje velikog i malog taložnika dva puta u toku godine
- pranje rostova, kanala i koagulatora rađeno je redovno, dva puta mjesečno
- redovne radne aktivnosti na održavanju i uređenju vanjskog prostora filter stanice

2.3. Distribucija vode za piće

U 2014 godini vodosnabdjevanje je bilo kontinuirano i bez prekida tokom cijele godine . Posebno napominjemo da je u maju 2014 godine zbog obilnih padavina došlo do porasta nivoa rijeke Misoče koja je napravila materijalnu štetu na vodnim objektima, međutim ističemo da vodosnabdjevanje ni u jednom momentu nije bilo ugroženo i da je isporučena voda odgovarala Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

Distribuciju vode obezbijedila su pumpna postrojenja snage 30 KW tokom cijele godine, za razliku od 2013 godine kada je bilo potrebno da u ljetnom periodu (tri mjeseca) bude uključena pumpa 45 KW.

U protekloj godini pumpna postrojenja su bila u radu 8126 sata, a u 2013 godini 8330.

U 2014 godini pumpna postrojenja su zahvatila cca 1.755.216,00 m³ sirove vode (proračun na bazi kapaciteta pumpe od 60 l/s).

U tehnološkom procesu tretmana vode potrošeno je 351.043 m³ obrađene vode. U distributivnu mrežu isporučeno je 1.404.173,00 m³ vode .

3. RADNA JEDINICA ZA IZGRADNJU I ODRŽAVANJE VODOVODNE I KANALIZACIONE MREŽE

3.1. Vodovodna i kanalizaciona mreža

U 2014 godini na otklanjanju kvarova na vodovodnoj mreži urađeno je sljedeće:

- urađeno 145 kvarova u šahtu na profilu cijevi ½"-2"
- urađeno 85 kvarova na mreži, priključcima i sanaciji cjevovoda na profilu ½"-2"
- urađeno 89 kvarova na glavnoj vodovodnoj liniji od profila Ø 63-Ø300
- izvršeno 39 priključaka na glavni vodovod
- u industrijskoj zoni "Luka" položeno i montirano 100 metara cjevovoda Ø100
- u dvije MZ Malešići i Ljubinići (gdje je investitor bila Općina Ilijaš) izgrađena je nova vodovodna mreža cca 1900 metara Ø90 i 600 metara Ø 2" u Malešićima, te 600 metara Ø2" u Ljubinićima
- na grupnim vodovodima (Srednje, Čevljanovići, Nišići, Crna rijeka i Dragoradi) koji su dati Preduzeću na upravljanje i održavanje izvršena je popravka i sanacija 115 kvarova na vodovodnoj mreži

U 2014 godini na kanalizacionoj mreži urađeno je sljedeće:

- preduzeće položilo i montiralo cca 120 metara nove kanalizacione mreže u Podlugovima
- općina investirala a Preduzeće izvršilo montažu 1800 metara kanalizacione mreže u MZ Mrakovo
- 85 intervencija pročepljenja kanalizacije sa specijalnim vozilom "Voma "
- pročepljenje i čišćenje uličnih slivnika 120 intervencija

Uzroci nastanka kvarova na vodovodnim i kanalizacionim mrežama su:

- starost mreže

- loš kvalitet ugrađenih cijevi i spojnih materijala
- nasipanje i skidanje terena na trasama instalacija
- oštećenja mreža radi nepropisnog polaganja drugih instalacija
- nelegalno i nestručno priključivanje na mrežu
- nepropisno korištenje fekalne kanalizacije (uključivanje kišnih voda)

Sve navedeno doprinosi otežanom održavanju vodovodne i kanalizacione mreže. Kod otkrivanja kvarova pomoću određenih aparata vanjska buka izaziva određene smetnje i tako otežava lociranje istih.

Paušalna potrošnja je također otežavajući i nepovoljan faktor koji negativno utiče na ocjenu ispravnosti vodovodne mreže. Preduzeće svakodnevnim aktivnostima čini napore da detektuje kvarove, radi na hitnoj sanaciji otkrivenih kvarova, planski u skladu sa mogućnostima, ugrađuje kontrolne vodomjere i ugradnjom individualnih vodomjera smanjuje broj paušalne potrošnje.

U narednom periodu potrebno je više aktivnosti usmjeriti u rekonstrukcije vodovodne mreže i vodovodnih priključaka, jer te aktivnosti znatno doprinose poboljšanju vodosnabdijevanja i stvaraju uslove za priključenje novih objekata na vodovodnu mrežu.

U izvještajnom periodu izvršeno je detaljno čišćenje i propiranje kanalizacione mreže te su po potrebi vršene hitne intervencije u slučajevima začepjenja na istoj. Sve više dolazi do pojave otuđivanja poklopaca sa kanalizacionih šahtova, što narušava bezbjednost prolaznika i vozila. Razna začepjenja na kanalizacionoj mreži su posljedica nepropisnog korištenja kanalizacije od strane korisnika usluga.

Preduzeće vrši stalnu kontrolu ispravnosti vodovodne mreže, mjesečna očitavanja isporučene vode iz rezervoara, očitavanja kontrolnih vodomjera, identifikaciju pojedinih dionica vodovodne mreže na kojima postoje problemi u vodosnabdijevanju, te istraživanje i popravak kvarova na istim.

Održavanje kišne kanalizacije

U izvještajnom periodu je izvršeno proljetno i jesensko čišćenje kišne kanalizacije i uličnih slivnika, prema programu usvojenom od strane Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Problemi na održavanju kišne kanalizacije nastaju zbog povećanog prisustva pijeska u posipnom materijalu, koji se koristi u zimskom periodu pri održavanju saobraćajnica.

3.2. Kontrola kvaliteta vode

Aktivnosti na planu kontrole kvaliteta vode se provode planski i kontinuirano. Kvalitet ulazne (neobrađene) vode je pod automatskim nadzorom monitoring uređaja koji automatski zapisuje parametre stanja vode i izraženi su stalno na monitorima.

U slučaju poremećaja kvaliteta vode uključuju se zvučni i svjetlosni alarmi.

Preduzeće kvalitet vode kontroliše u internoj laboratoriji instaliranoj u objektu filter stanice, te od strane eksternog kontrolora Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo u funkciji supervizora.

U internoj laboratoriji se svakodnevno rade hemijske i bakteriološke analize u skladu sa određenim planom i programom.

Najmanja sumnja da je kvalitet ugrožen ima za posljedicu maksimalne pretrage i obrade uzoraka.

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo vrši kontrolu kvaliteta vode za piće po sistemu slobodnog izbora vremena i mjesta uzimanja uzoraka vode iz vodovodne mreže.

U protekloj godini od 72 uzorka vode za piće iz distributivne mreže Ilijaškog gradskog vodovoda na mjestu krajnjeg potrošača sve mikrobiološke i fizičko hemijske analize odgovaraju Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Sl. novine FBiH br. 40/10).

Na lokalnim vodovodima se dešavaju problemi jer zbog nemogućnosti obrade i tretmana vode u periodima velikih padavina dođe do zamućenja vode koji utiče na kvalitet vode, posebno sa fizičko-hemijskog aspekta i u tim situacijama se obavještava stanovništvo da voda nije za piće putem javnih obavještenja istaknutih na vidnim mjestim po naselju.

U procesu rada filter stanice u 2014 godini je utrošeno 351.043,00 m³ obrađene vode i to na slijedeće:

- 61 pranje starog filtera br.1
- 57 pranja starog filtera br.2
- 59 pranja starog filtera br.3
- 40 pranja novog filtera br.1
- 42 pranja novog filtera br.2
- 44 pranja novog filtera br.3
- 39 pranja novog filtera br.4.

Generalno pranje malog taložnika urađeno je dva puta 05.06. i 07.10.2014 godine.

Generalno pranje velikog taložnika urađeno je dva puta 23.05.i 08.10.2014 godine.

Pranje rostova, kanala i koagulatora rađeno je redovno, dva puta mjesečno.

Kod neposrednog vođenja procesa kondicioniranja vode urađene su slijedeće analize :

- analiza vode osnovni program .....monitoring
- analiza vode prošireni program 244
- bakteriološka analiza vode.....219
- analiza vode RJ Srednje, osnovni program 64
- analiza vode RJ Srednje, prošireni program.....136
- bakteriološka analiza vode RJ Srednje 159
- analiza vode prošireni program, vanredna.....8
- bakteriološka analiza vode, vanredna.....8

Utrošak vode u procesu tretmana vode ne utiče na kontinuitet vodosnabdjevanja.

Pranje velikog taložnika zapremine cca 700 m³ se izvrši bez prekida vodosnabdjevanja (za 12 radnih sati isprazni se 700 m³i napuni isto toliko da bi se na pranju potrošilo 200-300 m³ vode).

4. STATISTIČKI PODACI ZA IZVJEŠTAJNI PERIOD OD 01.01. - 31.12.2014 GODINE

4.1. Vodovod

4.2. Podaci o korisnicima, broju i strukturi priključaka

r.br.	opis	j.mj.	stanovnika	privreda	ukupno
1.	Broj stanovnika kojima se pruža usluga distribucije vode / broj pravnih subjekata	kom.	17.000	380	17.380
2.	Ukupni vodovodni priključci na kraju izvještajnog perioda (evidentirani priključci koji imaju vodomjer i paušalni obračun, bez obzira da li koriste usluge)	kom	6.985	380	7.365
3.	Broj domaćinstva na kraju izvještajnog perioda kojima se fakturiše potrošnja mjerena preko vodomjera	dom	5.220	258	5.478
4.	Broj domaćinstava kojima se fakturiše paušalno	kom.	581	16	597
5.	Broj registriranih a neaktivnih korisnika	kom.	1184	106	1.290
6.	Ukupna količina isporučene vode (voda koja se mjeri vodomjerom i paušalna)	m ³	1.404.173,00		1.404.173
7.	Ukupna količina fakturisane vode	m ³	773.776	87.719,00	861.495,00
8.	Izmjerena a ne fakturisana voda	m ³	65.468,00		65.468,00
9.	Gubici na mreži (zajedno sa stavkom 8. čine ukupne mrežne gubitke)	m ³	477.210,00		477.210,00

Ostali podaci

<i>r.br.</i>	<i>opis</i>	<i>j. mjere</i>	<i>ukupno</i>
1.	Broj zahvatnih objekata sa izvorišta, kaptaža	kom	4
2.	Broj rezervoara	kom	7
3.	Broj pumpnih stanica	kom	17

U slijedećoj tabeli prikazane su podaci o potrošenim kW el. energije utrošeni u procesu proizvodnje i distribucije vode sa troškovima el. energije.

<i>R.br.</i>	<i>Potrošačka jedinica</i>	<i>Potrošeno KW el. energije u 2014</i>	<i>Mjesečni prosjek KW u 2014</i>	<i>Iznos u (KM bez PDV-a)</i>
1.	Vlaškovo	10.095	841	2.295,30
2.	Mrakovo	2.482	207	626,20
3.	Popovići I	5.173	431	1.252,00
4.	Popovići II	3.485	290	837,90
5.	Bare	3.205	350	954,70
6.	Gornja Misoča	2.661	222	679,00
7.	Srednje	25	2	95,90
8.	Junakovac	24.076	2006	5.126,20
9.	Kamenica	31.692	2640	7.058,00
10.	Filter stanica	377.159	31430	57.439,00
11.	Kadarići	2.066	172	554,00
12.	Gajevi	39.028	3250	8.734,80
13.	Bioča	2.075	173	565,30
14.	Gradac I	2.824	235	550,90
15.	Gradac II	975	81	300,30
16.	Vladajevići I	20.033	1670	4.504,80
17.	Vladajevići II	13.332	1111	3.016,00
18.	Sokolina	/	/	36,20
	Ukupno	540.386	45.032	94.618,20

Navedeni podaci prikazani u tabeli se odnose na električnu energiju utrošenu isključivo u procesu proizvodnje i distribucije vode a ne ukupnu el.energiju Preduzeća.

U 2014 godini ukupno je potrošeno 548.057 KW el.energije što je za 7% manje nego u 2013 godini ili izraženo u novcu ukupno je plaćeno 96.762,00 KM što je za 8.000,00 KM manje nego u 2013 godini.

4.3.Kanalizacija

Podaci o korisnicima, broju i strukturi priključaka

R.Br.	Opis	j.mj.	Stanovništvo
1.	Broj stanovnika kojima se pruža usluga odvođenja otpadnih voda	kom	14.999
2.	Kanalizacioni priključci na kraju izvještajnog perioda	kom	4.054
3.	Ukupna količina fakturisane otpadne vode	m ³	466.004,06

5. PROBLEMI PRI OBAVLJANJU POSLOVA NA VODOVODU I KANALIZACIJI

Gubici na vodovodnim sistemima

Upoređujući podatke o isporučenoj vodi u distributivnu mrežu sa isporučenom vodom korisnicima (voda mjerena vodomjerom i paušalno) u periodu 01.01.2014 - 31.12.2014 godine, vidljivo je da i dalje postoje znatni gubici vode koji iznose cca 39 % od ukupne količine vode isporučene u vodovodnu mrežu.

Struktura gubitka vode :

- gubici vode na distributivnoj i razvodnoj mreži, zbog lošeg kvaliteta i starosti vodovodne mreže
- gubici vode koji se ne fakturišu (potrošnja preko hidranata, fontana, javnih česmi, izmjerena a ne fakturisana potrošnja vode u zgradama kolektivnog stanovanja...)
- gubici vode na dijelovima mreže koji su u nadležnosti upravitelja (hidrantske mreže stambenih objekata kolektivnog stanovanja, mreže koje prolaze kroz podrumne i zidove objekata kod kojih je vodomjer smješten u podrumskim prostorijama i sl...)
- gubici vode nastali usljed kvarova zbog izvođenja raznih radova u blizini instalacija ;
- gubici vode usljed nepropisnog korištenja vode (ilegalni priključci, ogranci, česme koje nisu spojene preko vodomjera isl...)
- gubici vode na objektima gdje nije izvršena sanacija vodovodnog priključka;
- ostali gubici

Iako se poduzimaju određene aktivnosti na rješavanju problema koji dovode do nastanka gore navedenih gubitaka, i dalje su prisutni znatni problemi koje je potrebno rješavati primjenom zakonskih propisa i poduzimanjem raznih drugih aktivnosti, koje će doprinijeti smanjenju gubitka vode i ujedno kvalitetnijem vodosnabdjevanju svih korisnika.

Zaštita izvorišta

U narednom periodu je potrebno ubrzati aktivnosti vezane za donošenje Odluka o zonama sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama prema uslovima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnim mjerama utvrđenim Pravilnikom (Sl.novine FBiH broj: 51/02), a u skladu sa članom 42. Zakona o vodama Kantona Sarajevo (sl. Novine Kantona Sarajevo "br.18/2010) i Pravilnika o načinu utvrđivanja zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva (Sl.novine FBiH br.88/12).

5.2.Fakturisanje usluga

Fakturisanje komunalnih usluga proizvodnje i distribucije vode i odvođenja otpadnih voda JKP "Vodostan" d.o.o Ilijaš, po cijenama koje inače nisu ekonomske, vrši se u skladu sa Odlukom o davanju saglasnosti upravnim odborima na utvrđene cijene usluga i proizvodnje i distribucije vode i odvođenja otpadnih voda, koja je objavljena u Sl.novinama Kantona Sarajevo br12/97.

Za komunalne usluge koje se odnose na proizvodnju i distribuciju vode i odvođenje otpadnih voda, u dolje navedenoj tabeli dati su podaci o količinama fakturisanih usluga i naplate u periodu 01.01.-31.12.2014 godine

<i>Potrošači (fizička lica)</i>	<i>Ukupno fakturisano (KM)</i>	<i>Naplaćeno (KM)</i>	<i>Procenat naplate</i>
<i>Gradsko područje</i>	136.309,78	113.104	82 %
<i>Ostali potrošači</i>	646.765,29	567.427,44	87 %
<i>Lokalni vodovodi</i>	52.925,18	49.950,86	94 %

U 2014 godini ukupno je fakturisano za fizička lica 836.000,25 KM a naplaćeno 730.482,30 KM, sa prosječnim procentom naplate 87,37 %.

Pored navedenog, u izvještajnoj godini je naplaćeno 90.662,71 po osnovu tužbi iz ranijih godina.

<i>Potrošači (pravna lica)</i>	<i>Ukupno fakturisano (KM)</i>	<i>Naplaćeno (KM)</i>	<i>Procenat naplate</i>
<i>Privredna društva</i>	241.487,55	205.589,78	85,10 %

5.3. Dalje aktivnosti radi prevazilaženja problema u vodosnabdjevanju

Radi otklanjanja problema i poboljšanja vodosnabdjevanja, potrebno je :

- *brže provoditi aktivnosti na realizaciji planiranih investicija ;*
- *identifikovati dijelove mreže i vršiti rekonstrukciju iste,*
- *vršiti stalnu kontrolu stanja mreže, identifikaciju i opravke kvarova na istoj, radi smanjenja gubitaka vode,*
- *nastaviti sanaciju vodovodnih priključaka na devastiranim objektima*
- *vršiti ugradnju vodomjera paušalnim korisnicima*
- *povećati aktivnosti na identifikaciji ilegalnih priključaka i nekontrolisane potrošnje*
- *poboljšati saradnju sa komunalnom inspekcijom i iznaći način sankcionisanja za prekršiće koji izvedu radnje suprotne postojećim zakonskim propisima*
- *povećati saradnju sa predstavnicima mjesnih zajednica na uočavanju i blagovremenom sprječavanju nedozvoljenih radnji od strane pojedinaca*

6. RADNA JEDINICA ZAJEDNIČKIH POSLOVA

U obračunskom periodu 01.01.-31.12.2014 godine u skladu sa Pravilnikom o radu Preduzeća i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u okviru ove Radne jedinice funkcionišu službe: općih, pravnih i kadrovskih poslova, komercijalni, skladištni i transportni poslovi, finansijsko plansko analitički poslovi administrativni, stručni i njima slični pri kojim su obavljaju slijedeći zadaci:

- *Organizacija, koordinacija, kontrola i izrada planova rada i razvoja Preduzeća,*
- *Praćenje zakonskih propisa i briga o njihovom sprovođenju*
- *Izrada periodičnog obračuna*
- *Učešće u postupcima javnih nabavki, zaključivanje i izrada ugovora za Preduzeće*
- *Potpisivanje finansijske i materijalne dokumentacije*
- *Izrada i knjiženje faktura komunalne usluge kao i ažuriranje evidencije korisnika istih*
- *Vođenje pomoćnih knjiga materijalnog knjigovodstva i stalnih sredstava*
- *Organizacija naplate potraživanja korisnika komunalne usluge vođenje evidencije i statistike korištenja kapaciteta*
- *Vođenje i usklađivanje analitičke evidencije sa finansijskom kartotekom*
- *Izrada temeljne dokumentacije i naloga za knjiženje*
- *Analitička evidencija obaveza i potraživanja*
- *Obračun plaća i ostalih naknada zaposlenika*
- *Poslovi platnog prometa*

- Organizacija rada, realizacija, koordinacija i kontrola rada na pravnim, kadrovskim i općim poslovima
- Izrada i stručna obrada prijedloga općih i pojedinačnih akata organa upravljanja i rukovođenja (pravilnici, poslovnici, odluke, rješenja, ugovori, zapisnici, zaključci i sl.)
- Vršenje stručnih i administrativnih poslova za organe Preduzeća (Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju)
- Vođenje matičnih evidencija, kompletiranje i ažuriranje personalnih dosijea zaposlenika i saradnja sa fondom PIO/MIO FBiH i Zavodom za zdravstveno osiguranje
- Praćenje zakonskih propisa i staranje o njihovom izvršenju i primjeni
- Prikupljanje i obrada potrebne dokumentacije u postuku rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za izgradnju objekata vodovodne infrastrukture
- Zastupanje Preduzeća, podnošenje tužbi i prijedloga za izvršenje i preduzimanje drugih pravnih radnji pred pravosudnim i drugim državnim organima, s ciljem povećanja stepena naplate komunalnih usluga i zastupanje Preduzeća u drugim sudskim i upravnim postupcima; Ističemo činjenicu da je zbog sporosti u radu pravosudnih organa i neuređenog pravnog okvira za rješavanja tzv. "komunalnih predmeta" veliki broj neriješenih predmeta za prinudnu naplatu potraživanja, što utiče na ukupni prihod i poslovanje Preduzeća
- Koordinacija rada sa strankama iz djelokruga rada direktora i njegovih saradnika
- Vođenje svih administrativnih poslova (protokol, arhiva, daktilografski poslovi, prijem i otprema pošte i dr..)
- Održavanje higijenskih poslova prostorije
- Obavljanje kurirskih poslova
- Vršenje drugih poslova po naredbi direktora i neposrednog rukovodioca

7. PIJACA

U 2014 godini je planirano Budžetom Općine Ilijaš, a nije realizirano 100.000,00 KM za izgradnju pijačnog objekta, a za 2015 godine samo 10.000,00 KM. Naime, problem pijace je godinama prisutan i krajnje vrijeme je da se počne rješavati. Preduzeće je Zaključkom o privremenom organiziranju pijace br.01/12-14-303/14 od strane Načelnika Općine Ilijaš zaduženo za organizaciju pijace. U članu V zaključka preduzeću je naloženo da adekvatno uredi prostor u skladu sa uslovima pijace. Obzirom da je riječ o kompleksnom i finansijski zahtjevnom projektu koje mi ne možemo ispuniti, te uzevši u obzir da je Preduzeće već došlo pod udar inspeksijskih organa zbog ne ispunjavanja Pravilnika o uvjetima minimalne tehničke opremljenosti poslovnih prostora za obavljanje trgovinom i trgovinskih usluga i Zakona o unutrašnjoj trgovini, te zbog toga prekršajno kažnjeno i Preduzeće i odgovorno lice, apelujemo kao urgentno rješavanje ovog problema.

Posljedice nedjelovanja su ponovno kažnjavanje preduzeća još strožijim kaznama kao povratnika u vršenju prekršaja, što se ne smije dozvoliti, do potpunog zatvaranja pijace zbog stanju u kakvom se ona sada nalazi. Iz gore navedenog jasno je da pijaca ne zadovoljava osnovne zakonom propisane zahtjeve.

Kod organizacije pijace vodi se računa o poštivanju pijačnog reda, održavanju čistoće, sanitarnim zahtjevima (koliko je to moguće u ovakvim uslovima) i naplati pijačevine koja je simbolična i jedva pokriva troškove rada.

BROJ ZAPOSLENIH NA DAN 31.12.2014 GODINE

UPRAVA PREDUZEĆA.....	1
RJ ZA PROIZVODNJU I DISTRIBUCIJU VODE	8
RJ ZA IZGRADNJU I ODRŽAVANJE VODOVODNE I KANALIZACIONE MREŽE.....	23
RJ ZAJEDNIČKIH POSLOVA.....	8
UKUPNO	40

8. FINANSIJSKI PREGLED PRIHODA I RASHODA OSTVARENIH U IZVJEŠTAJNOJ 2014. GODINI
SA UPOREDNIM PODACIMA ZA 2013. GODINU I INDEXIMA VRIJEDNOSTI

ZBIRNI POKAZATELJI:	2013	2014	INDEX 2014/2013	PLAN 2014	INDEX 14/PLAN
Ukupan ostvareni prihod	1.386.807,05	1.324.860,81	95,53%	1.574.588,00	84,14%
Ukupni troškovi i rashodi	1.670.009,56	1.754.866,85	105,08%	1.574.588,00	111,45%
RAZLIKA (GUBITAK)	283.202,51	430.006,04	151,84%	0,00	
PRIHODI:					
Prihodi od fakturirane vode privredi	198.662,61	195.922,37	98,62%	199.964,00	97,98%
Prihodi od fakturirane vode stanovništvu	560.815,10	541.691,01	96,59%	615.816,00	87,96%
Prihodi od fakturirane kanalizacije	147.804,81	139.798,22	94,58%	169.894,00	82,29%
Prihodi od naplate pijace	49.364,11	43.517,98	88,16%	59.746,00	72,84%
Prihodi od usluga rovokopača i vome	0,00	596,67	-	0,00	-
Prihodi od izdatih načelnih saglasnosti	4.470,00	4.580,00	102,46%	9.750,00	46,97%
Prihodi od prikjučaka i dr. Zanatstskih radnji	22.490,04	31.115,67	138,35%	37.980,00	81,93%
Prihodi od tendera, viškovi, kamate, ostali prihodi	4.397,73	2.368,73	53,86%	10.865,00	21,80%
Prihodi od Kantona za neekonomsku cijenu vode	333.839,34	311.488,08	93,30%	364.187,00	85,53%
Prihodi od izdavanja prostora	4.200,00	4.200,00	100,00%	4.200,00	100,00%
Prihodi iz donacija, amortizacija doniranih stalnih sredstava	55.600,91	39.837,79	71,65%	52.625,00	75,70%
Prihodi od primljenih kratkoročnih razgraničenja i sl.	1.743,59	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Prihodi od subvencije Općine za lokalne vodovode	3.418,81	0,00	0,00%	20.513,00	0,00%
Prihodi od sudskih troškova po utiženju	0,00	4.281,86	-	0,00	-
Prihodi od promjene računovodstvenih politika i sl.	0,00	5.462,43	-	29.048,00	18,80%
UKUPNO:	1.386.807,05	1.324.860,81	95,53%	1.574.588,00	84,14%
TROŠKOVI:					
Troškovi sirovina i materijala i laboratorijskog potrošnog materijala	79.086,71	58.173,29	73,56%	87.357,00	66,59%
Troškovi materijala za čišćenje	978,78	822,43	84,03%	2.800,00	29,37%

Troškovi kancelarijskog materijala	5.838,45	3.525,04	60,38%	7.260,00	48,55%
Troškovi električne energije	90.928,35	85.881,65	94,45%	93.692,00	91,66%
Troškovi goriva i maziva	28.933,11	28.692,63	99,17%	29.930,00	95,87%
Troškovi rezervnih dijelova, alata i HTZ opreme	7.422,55	6.960,04	93,77%	11.530,00	60,36%
Troškovi bruto plaća i naknada zaposlenim	714.042,07	726.886,04	101,80%	728.860,00	99,73%
Troškovi službenih putovanja	3.801,46	3.403,50	89,53%	3.500,00	97,24%
Troškovi TO, regresa i prevoza zaposlenika	184.636,87	193.063,97	104,56%	196.894,00	98,05%
Troškovi otpremnina pri odlasku u penziju	2.484,04	7.457,00	300,20%	3.425,00	217,72%
Troškovi nagrada i poklona	2.872,00	2.872,00	100,00%	3.350,00	85,73%
Troškovi pomoći za slučaj bolesti, nesretnih i smrtnih slučajeva	7.832,09	1.815,19	23,18%	8.264,00	21,97%
Troškovi seminara, kurseva i savjetovanja	1.314,68	999,98	76,06%	3.410,00	29,32%
Troškovi naknada NO, ugovora, revizije, skupštine i sl.	65.182,17	61.795,29	94,80%	51.438,00	120,14%
Troškovi usluga održavanja opreme, stalnih sredstava i ostale usluge	24.391,97	27.597,39	113,14%	23.938,00	115,29%
Troškovi analize vode od Zavoda za javno zdravstvo KS	8.500,00	6.400,00	75,29%	8.640,00	74,07%
Troškovi amortizacije stalnih sredstava	240.629,74	227.378,27	94,49%	238.326,00	95,41%
Troškovi komunalnih i zdravstvenih usluga	8.162,42	7.914,57	96,96%	9.140,00	86,59%
Troškovi usluga eksterne revizije i projekata	1.440,00	2.320,00	161,11%	0,00	
Troškovi reprezentacije	2.355,27	2.235,67	94,92%	3.000,00	74,52%
Troškovi platnog prometa	1.702,50	2.215,50	130,13%	1.800,00	123,08%
Troškovi PTT, telefona, interneta i sl.	8.421,35	8.696,42	103,27%	9.540,00	91,16%
Troškovi dopr. za zaštitu od nesreća, OVN, PVN, šume i sl. Zakon. obav.	18.383,43	17.067,27	92,84%	25.176,00	67,79%
Troškovi doprinosa za rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica	6.476,00	5.025,50	77,60%	0,00	
Troškovi administrativnih, sudskih i drugih taksi i kazni i sl.	334,00	5.869,50	1757,34%	3.480,00	168,66%
Troškovi doprinosa komorama, asocijacije i ostala članstva	4.348,00	3.349,00	77,02%	0,00	
Troškovi oglasa, konkursa, pretplata na stručnu literaturu i sl.	3.271,69	2.459,35	75,17%	3.538,00	69,51%
Troškovi osiguranja i registracije	10.459,23	10.454,27	99,95%	10.650,00	98,16%
Troškovi pomoći organizacijama i stanovništvu	4.733,57	8.460,93	177,99%	5.650,00	149,75%
Troškovi manjka materijala i otpisa stalnih sredstava	27,06	2.127,07	7860,57%	0,00	
Rashodi od ispravke potraživanja stanovništva – tuženog stan.	131.000,00	230.934,77	176,29%	0,00	
Rashodi od ispravki greški i promjene računovodstvene politike	0,00	2.013,32		0,00	
UKUPNO:	1.670.009,56	1.754.866,85	105,08%	1.574.588,00	111,45%
OBAVEZE:					
Dugoročne i odložene obaveze	549.685,70	509.847,91	92,75%		
Obaveze prema dobavljačima	16.724,37	15.836,05	94,69%		
Obaveze za neto plaće i naknade, TO, prevoz i otpremnine	49.201,72	54.546,61	110,86%		

<i>Obaveze za poreze i doprinose na i iz plaća</i>	25.227,63	26.152,78	103,67%
<i>Obaveze za naknade članovima NO, revizije, skupštine, ugovori</i>	4.002,27	4.014,32	100,30%
<i>Obaveze za poreze i doprinose na obračune</i>	827,19	838,53	101,37%
<i>Obaveze za PVN, PDV, i ostalih zakonskih doprinosa</i>	19.431,15	22.972,10	118,22%
<i>Obaveze za neplaćene doprinose iz ranijih godina</i>	109.044,17	109.044,17	100,00%
UKUPNO:	774.144,20	743.252,47	96,01%
POTRAŽIVANJA:			
<i>Potraživanja od kapaca-pravna lica</i>	379.174,33	415.010,66	109,45%
<i>Potraživanja od kapaca-stanovništvo</i>	1.816.669,80	1.832.122,27	100,85%
<i>Potraživanja po osnovu pruženih usluga</i>	9.472,77	9.870,81	104,20%
<i>Ostala potraživanja od institucija, refund. Bolovanja, ulazni PDV i sl.</i>	6.824,02	6.829,07	100,07%
UKUPNO:	2.212.140,92	2.263.832,81	102,34%

9. PREGLED PRIHODA I RASHODA OSTVARENIH ODRŽAVANJEM LOKALNIH VODOVODA SREDNJE, NIŠIĆI I CRNA RIJEKA,
SA UPOREDNIM PODACIMA ZA 2013. GODINU I INDEXIMA VRIJEDNOSTI

<u>PRIHODI</u>	2013	2014	<u>Index 14/13</u>	<u>Plan 2014</u>	<u>Index 14/Plan</u>
Prihodi od vode za privredu	4047,6	2.894,40	71,51%	4.560,00	63,47%
Prihodi od vode za stanovništvo	41017,28	42.624,95	103,92%	41.320,00	103,16%
Prihodi od namjenski datih sredstava	7.000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Prihodi od subvencije Općine	3.418,81	0,00	0,00%	20.513,00	0,00%
UKUPNO:	57.496,69	45.519,35	79,17%	66.393,00	68,56%
<u>TROŠKOVI:</u>					
Troškovi električne energije	25.104,22	25.567,20	101,84%	25.320,00	100,98%
Troškovi analiza vode od Zavoda za javno zdravstvo KS	3.352,00	2.600,00	77,57%	3.540,00	73,45%
Troškovi goriva i maziva	8.312,43	6.203,07	74,62%	9.580,00	64,75%
Troškovi materijala	2.548,40	2.841,72	111,51%	2.320,00	122,49%
Troškovi HTZ opreme i alata	1.090,40	547,80	50,24%	680,00	80,56%
Troškovi plaća zaposlenih (sa porezima i doprinosima)	50.049,96	49.699,64	99,30%	49.398,00	100,61%
Troškovi toplog obroka zaposlenih	12.048,00	9.648,00	80,08%	12.162,00	79,33%
Troškovi regresa zaposlenim i jubilarnih nagrada	3.672,00	1.800,00	49,02%	2.400,00	75,00%
Troškovi registracije, osiguranja, sanitarnog pregleda	953,16	1.160,99	121,80%	1.148,00	101,13%
Troškovi posebnih vodnih naknada	3.152,40	3.228,39	102,41%	3.650,00	88,45%
Troškovi PDV-a	8.241,60	3.186,35	38,66%	10.777,00	29,57%
Troškovi interne analize vode 2 x sedmično	13.650,70	10.024,20	73,43%	13.250,00	75,65%
Troškovi održavanja	1.909,00	2.231,00	116,87%	1.149,00	194,17%
Troškovi telefona	720,00	720,00	100,00%	720,00	100,00%
Trošak nabavke klorinatora za Gajeve (Medojevići)	4.974,84	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Troškovi nabavke pumpe za Gajeve (Medojevići)	2.029,95	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Troškovi redovn. obilaska i nadzora pumpi	0,00	0,00	0,00%	2.324,00	0,00%
UKUPNO:	141.809,06	119.458,36	84,24%	143.032,29	83,52%

Izvjestaj je napravljen na bazi ostvarenih prihoda i rashoda, i evidentna je negativna razlika u iznosu od 73.939,01 KM.

U navedenom izvještaju nisu uvršteni troškovi interventnog djelovanja radnih mašina i radne snage tzv. Centralnog vodovoda što bi svakako uzrokovalo povećanje troškova, a samim tim i povećanje iskazanog gubitka.

10. OBJAŠNJENJE STRUKTURE OSTVARENOG GUBITKA

Izveštaj o poslovanju za 2014. godinu pokazuje finansijski gubitak u iznosu od 430.006,04 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje u iznosu od 51,84% gubitka 2013. godine.

Analizirajući ovakav rezultat poslovanja dolazimo do zaključka da uzrokovan nizom faktora, istovremenim smanjenjem prihoda i povećanjem rashoda izvještajne u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni prihodi tekuće godine iznose 1.324.860,81 KM što u odnosu na prihode prethodne godine iznosi 61.946,24 KM ili 4,47 % manje. Ovakvo stanje uzrokovano je smanjenjem slijedećih prihoda:

- Smanjenje prihoda od prodaje učinaka u iznosu od 35.717,05 KM ili 3,73 % u odnosu na 2013. godinu. Ova grupa prihoda podrazumijeva smanjenje prihoda od fakturisane vode kupcima, kanalizacije i naplate pijačevine;
- Smanjenje prihoda od Subvencija Kantona za kompenzaciju neekonomске cijene vode u iznosu od 22.351,26 KM ili 6,69 % u odnosu na primljene subvencije u prethodnoj godini;
- Nepostojanje prihoda od subvencije Općine za lokalne vodovode u iznosu od 3.418,81 KM odnosno za 100% manje u odnosu na 2013. godinu;
- Prenos sa odloženih prihoda po osnovu donacija stalnih sredstava manji 15.763,12 KM ili 28,35% u odnosu na istu kategoriju prethodne godine.

Drugačija slika, ali sa istim finansijskim efektom evidentna je u okviru troškova i rashoda izvještajnog perioda u odnosu na prethodnu godinu, što pokazuje podatak da su ukupni rashodi tekuće veći za 84.857,29 KM ili 5,08 % u odnosu na prethodnu godinu. Takvom odnosu doprinijelo je slijedeće:

- Povećanje troškova usluga održavanja opreme, stalnih sredstava i sl. za iznos od 3.205,42 KM ili 13,14% u odnosu na prethodnu godinu;
- Povećanje troškova eksterne revizije i projekata u iznosu od 880,00 KM ili za 61,11%;
- Viši troškovi administrativnih, sudskih i drugih taksi i kazni za 5.535,00 KM odnosno za 1757,34% u odnosu na 2013. godinu;
- Porast troškova plaća, doprinosa, naknada odborima, troškova po osnovu Ug. o djelu, otpremnina i sl. u iznosu od 26.244,03 KM ili 2,91 % više od istih kategorija prethodne godine;
- Povećanje ostalih rashoda i gubitaka, te povećanje rashoda od ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 99.934,77 KM ili 76,29% više u odnosu na 2013. godinu.

10.1. Pojašnjenje rashoda od Ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca

Obzirom da navedena kategorija rashoda uzrokuje najveće povećanje rashoda u iznosu od 99.934,77 KM ili 76,29 % više u odnosu na istu grupu prethodne godine, detaljno ćemo se osvrnuti na objašnjenje i analizu ove kategorije.

Razlog više za to je i činjenica da rashodi od ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca učestvuju sa 230.934,77 KM ili sa 53,70% u ukupnom gubitku izvještajne godine.

Nakon što Preduzeće isporuči kupcima vodu i/ili pruži bilo koji drugi oblik usluge, obaveza mu je da ispostavi fakturu prema kojoj knjiži potraživanja od kupaca, odgovarajući iznos obaveze za porez na dodanu vrijednost te prihod.

Prihod se priznaje odmah po izvršenju isporuke, bez obzira što novac nije primljen tj. što usluga nije naplaćena.

Važeći propisi na teritoriji Federacije BiH su Okvir za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, Međunarodni računovodstveni standardi, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja, te nacionalna zakonska regulativa kao što je Zakon o porezu na dobit, Pravilnik o primjeni zakona o porezu na dobit, Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH i slično.

Svi navedeni obavezujući propisi izričito nalažu fer i istinito prikazivanje finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja. U skladu s tim, prije izrade i prikaza finansijskih izvještaja zahtjeva se provjera potraživanja na dan bilansiranja.

Potraživanje se smatra neizvjesnim, u smislu njegove naplate, ako postoje objektivni razlozi da je vrijednost istog umanjena. Razlog tome može biti višestruk, ali u slučaju naših potraživanja jedan od presudnih razloga za posmatranje potraživanja neizvjesnim je kašnjenje sa plaćanjem duže od 365 dana. Dalje, Zakon o porezu na dobit navodi da ukoliko neko potraživanje ispunjava „makar ijedan“ od slijedećih razloga smatra se sumnjivim i spornim potraživanjem:

- Ako nije naplaćeno u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeca;
- Ako je vlasnik potraživanja utužio takvo potraživanje;
- Ako je pokrenut postupak prinudne naplate i
- Ako su ta potraživanja prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom.

U vezi sa svim gore navedenim, zahtjev eksternog revizora za reviziju finansijskih izvještaja za 2014. godinu bio je da Preduzeće uradi starosnu analizu potraživanja od kupaca pravnih i fizičkih lica. Analiza je pokazala da od ukupnih potraživanja za isporučenu vodu kupcima fizičkim licima 230.934,77 KM se odnosi na dug stariji od 12 mjeseci od datuma dospijeca.

Vodeći se nastojanjem i zahtjevima važećih propisa da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog poslovanja izvršili smo navedenu ispravku vrijednosti i ista je teretila rashode obračunskog perioda.

Ono što je važno naglasiti je činjenica da je ovim „izjednačavanjem“ ispravke potraživanja od kupaca sa ukupnim potraživanjima starijim od godinu dana od datuma dospijeca prikazana stvarna slika finansijskog položaja Preduzeća i podcrtan problem naplate potraživanja.

Dalje, sva eventualna naplata bilo kojeg dijela ispravljenog potraživanja se u narednim godinama priznaje kao prihod od naplate ispravljenih potraživanja iz ranijih godina.

P.D. DIREKTOR

Belma Zukić, dipl.pravnik